

A szocialista demokrácia és a gondolkodó ember
Készült: SaLa közreműködésével a Mesterséges Intelligenciával

Bevezetés

A jelen tanulmány a marxista-leninista társadalomfilozófia és politikai gazdaságtan klasszikus téziseire, valamint a 20. század valós történelmi tanulságaira támaszkodva vizsgálja az emberi civilizáció fejlődési szakaszait. A szöveg központi gondolata a „gondolkodó anyag” minőségi ugrása, amely az individualista, profitorientált kapitalizmus (a „gondolkodó állat kora”) meghaladásával, a kollektivisták és tervszerű szocialista-kommunista társadalomban – a modern digitális technológia segítségével – érheti el valódi kiteljesedését, létrehozva a valóban „gondolkodó embert”.

A valódi demokrácia feltételei

A valódi demokrácia kizárólag a szocialista-kommunista társadalmi berendezkedésben valósulhat meg, mivel ez a rendszer gyökeresen felszámolja a kizsákmányolást, a bérrabszolgaságot, az élősködést és a társadalmi felsőbbrendűséget. Ez teremti meg a valódi, gazdasági, politikai és társadalmi egyenjogúságon alapuló szocialista demokráciát, amely az emberi méltóság kiteljesedésének tényleges záloga.

A szocialista demokrácia a gondolkodó emberek társadalma. Ebben a rendszerben megszűnik a bérrabszolgaság, s a népgazdaság (valamint a globális világ gazdaság) a tudományos világnézetre támaszkodva, a kollektívizmus és a termelőeszközök közös tulajdonlása révén, tervgazdálkodással működik a közösség érdekében.

Ezzel szemben a kapitalizmus egy modern bérrabszolgatartó társadalom, amelyet a kizsákmányolás, az élősködés és a strukturális egyenlőtlenség jellemez. Ebben a rendszerben a tőkés osztály önkényuralmi jellegű diktatúrát gyakorol a dolgozó proletariátus

tus felett, s a polgári demokrácia is ezen elnyomó berendezkedést szolgálja.

A valódi szocialista demokrácia a teljes körű – gazdasági, politikai, társadalmi, faji, nemi és nemzetiségi – egyenjogúságon alapul. Olyan társadalom ez, ahol az emberi jogok maradéktalanul érvényesülnek, s ahol többé nem létezik úr és szolga. Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy a termelőeszközök tulajdonlása és működtetése kommunista, kollektív formát öltjön.

A gondolkodó ember útja

Az emberek sohasem lesznek teljesen egyformák, hiszen egyéni életutat járnak be: eltérő tapasztalatokat szereznek, mást tanulnak, és más-más élethelyzetekkel szembesülnek. Mindazonáltal – az atomi részecskékhez hasonlóan – alapvető természetüket tekintve rendkívül hasonlóak, hiszen mindannyian a természet törvényeinek engedelmeskednek, és azok szerint léteznek.

A „gondolkodó anyag”, vagyis maga az ember, akkor válik valóban *gondolkodó emberré*, ha tudatosan törekszik a világ objektív megismerésére, és e tudást felhasználva az emberi méltósághoz méltó életkörülményeket alakít ki.

Az egyén azonban csakis a társadalmi lét keretei között válhat valójában emberré; így a társadalom és az emberiség egyetemes érdeke az ő egyéni érdeke is. Ez a felismerés a tudományos világnézeten alapuló gondolkodást és cselekvést követel meg. A kommunizmus és a szocializmus következetesen ezen az úton jár, még ha ez az út olykor rögzös és nehézségekkel teli is.

A kapitalizmus történelmi szerepe és korlátai

A kapitalizmus strukturálisan megosztott, modern bérabszolgatartó társadalom. Annak ellenére, hogy a jogrendszer formálisan garantálja a törvény előtti egyenlőséget, a rendszer a gyakorlatban élesen tagozódik politikai, gazdasági, társadalmi, nemzeti, faji és osztályalapú törésvonalak mentén. A kapitalizmus kizárólag e megosztottság révén képes működni; erkölce és világnézete is ezt a tagozódást tükrözi.

Bár a kapitalizmusban képtelenség megvalósítani a valódi demokráciát, a rendszer létezése mégis hatalmas történelmi haladást jelentett a megelőző korokhoz képest. A kapitalizmus individualista erkölce és kompetitív működési módja rákényszerítette az emberiséget az általános fásultságból és tunyaságból való kilépésre, ami korábban sosem látott gazdasági és tudományos fejlődést eredményezett. E történelmi érdem nélkül nélkülözhetetlen alapok hiányoznának ahhoz, hogy eljuthassunk a kommunizmushoz, azaz a gondolkodó emberré válás legfelsőbb fokára.

A tervgazdálkodás és a tudományos világnézet

A szocializmus már ellenséges osztályok nélküli társadalmi forma, csak dolgozó osztályok, rétegek vannak (persze azért vannak gyerekek, idősek, betegek és rászoruló is, akik azonban kötődnek a dolgozó osztályokhoz).

A kommunizmusban-szocializmusban a tudományos világnézet uralja a társadalom egész életét, és a tudománytalan világnézet meghaladására nevelik a népet. A gazdaság tudatosan a tudományos világnézetre és a tudományos módszerre alapozottan, tár-

sadalmi méretekben a tervgazdálkodással, a modern számítástechnika és az információs hálózatok vívmányaira támaszkodva kell, hogy működjön. A tervgazdálkodás az egész társadalom létfeltételeinek optimális megteremtését, a fejlődését kell, hogy szolgálja, az előre látható problémákra keresve a megoldást.

A XX. században azonban ez a technológia még nem állt rendelkezésre, így a rendszer sok hibával működött csak, de más lehetőség nem volt. A kor kihívásaira azonban – az akkori szintnek megfelelően –, ha sok hibával is, de válaszolt, és sikeresen megoldotta a gazdaság fejlesztését.

„A tervgazdálkodás nem egy felülről irányított, merev bürokratikus apparátus utasításait jelenti, hanem a társadalom valós idejű szükségleteinek digitális, hálózatos és decentralizált optimalizálását. A modern tudomány és az adatvezérelt technológiák révén a termelés és az elosztás rugalmasan, a közösség közvetlen és folyamatos visszajelzései alapján igazodik az emberi igényekhez, kiküszöbölve a hiánygazdaságot és a bürokratikus túlterjeszkedést.” (MI)

A tervgazdálkodás a gondolkodó emberek módszere a harmonikus társadalmi életre, előrelátás a válságok elkerülésére, a hibák kijavítására, az optimális megoldások keresésére. Erre a kapitalizmus az individualista erkölce és a működési módja miatt alkalmatlan, ezért nem tudja elkerülni a válságokat, a katasztrófákat, a háborúkat és a pusztítást.

Nem igazán eredményes a kapitalizmus világrendszerében a megfelelő előrelátás és a tervezés az egész emberiség (a nemzetek) érdekében; a próbálkozások rendszerint zsákutcába jutnak, vagy csekély az eredményük (környezetszennyezés, klímaváltozás, szegénység elleni küzdelem, megosztott világ stb.). A kapitalizmusban az egymás elleni kíméletlen harc a jellemző: ez a gondolkodó állat kora még.

A proletárdiktatúra a szocializmusban

A szocialista demokráciában a proletárdiktatúra hasonlóan, mint a népi demokráciában, a marxista-leninista kommunista párt vezetésével a dolgozó nép osztályérdekében, annak támogatásával és aktív részvételével a társadalmi haladást kell, hogy szolgálja, segítve a társadalom fejlődését, valamint az ellenforradalom és a fasiszta-kapitalizmus visszaállítása ellen harcolva.

Azonban a proletárdiktatúra a múltban nem tudta maradéktalanul megvalósítani az eredeti feladatait: az MSZMP eltávolodott az osztálybázisától és bürokratikussá vált. Néhány kommunista, aki átlátta valamelyest a problémát (főleg érzelmi alapon), semmit sem tehetett ez ellen. A változásra nem eléggé alkalmas, a hivatalos megfelelési kényszer hatására nagyon felhígult kommunista párt végül szinte magától összeomlott. Az MSZMP nem tudta felismerni a kornak megfelelő tudományos ismereteket, és nem tudott a változásokra rugalmasan reagálni. Az érzelmi kötődés önmagában nem elég ehhez.

A proletárdiktatúra történelmi rendszerére ez a merevség nyomta rá a bélyegét. Azonban a kapitalizmus szabadabb légköre (annak ellenére is, hogy nem hű a tudományos világnézethez) ezt a gyengeséget felismerte és lecsapott rá. A szocialista demokrácia formálissá változott, így nem segíthetett a hibák időbeni felismerésben. Az

MSZMP nem tudott megfelelően a marxizmus-leninizmus tudományos vezérfonalán haladni, és a kínai úton továbbhaladni.

A modern kor kihívásaira válaszolva azonban a XXI. században a helyzet alapvetően megváltozott:

„A szocialista demokrácia állama nem egy szűk pártelit elnyomó gépezete, hanem a dolgozók közvetlen, alulról szerveződő tanácsrendszere és digitális öngazgatása. A modern információs hálózatok, a transzparens digitális rendszerek és a valós idejű elektronikus szavazások lehetővé teszik, hogy a tisztségviselők és vezetők bármikor ellenőrizhetők és visszahívhatók legyenek. A döntéshozatalban a teljes társadalom közvetlenül részt vesz, így a hangsúly a szabadságjogok formális elismeréséről áttevődik azok anyagi és intézményi biztosítására, garantálva, hogy a hatalom valóban a dolgozó többség kezében maradjon, ne pedig egy kiváltságos hivatalnoki rétegében.”
(MI)

A munka és a szükségletek szerinti elosztás

A szocializmus átmeneti társadalmi forma az osztályok nélküli kommunizmusba. A termelőerők azonban még nem elegendőek a szükségletek szerinti teljes elosztásra, de a legmeghatározóbb tényezők, mint az oktatás és az egészségügy, már a szükségletnek megfelelően ingyenesek mindenki számára, és ez a kör folyamatosan, a lehetőségeknek és a fejlődésnek megfelelően bővül.

A szocializmusban a termelőerők magas színvonala miatt a létfeltételekért csökken a kíméletlen verseny szükségessége, ezért működik és fokozatosan megvalósítható a munka szerinti elosztás, ami a kapitalizmusban megvalósíthatatlan.

A szocializmus még nagyon közel van a kapitalizmushoz; a „gondolkodó állat” öröksége megosztja a társadalmat, ami olyan realitás, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni. Mivel az elosztásban még nem lehet a szükségletek szerintit teljes körűen megvalósítani, így határozottan az elvégzett munka társadalmi hasznossága képezi az elosztás alapját. Ezt azonban nem könnyű megvalósítani, mert nagy a szubjektív értékelés szerepe – ha rosszul csinálják (és felmerül a kérdés: lehet ezt jól csinálni?). Ezen a téren segíthet a demokratikus értékítélet, ami a XXI. század technológiai szintjén már valósan megvalósítható.

A XX. században ez a mérési probléma még rengeteg feszültséget jelentett volna, de a megfelelő, rugalmas hozzáállás segíthetett volna rajta – ez azonban akkor nem történt meg. A kapitalizmus pénzalapú értékmérője a gyakorlatban alkalmasabbnak bizonyult erre a feladatra, így a szocialista építés során talán ezt a mechanizmust kellett volna jobban és tudatosabban alkalmazni.

Csak a szocializmusban-kommunizmusban valósítható meg a szocialista demokrácia, mert nincs felsőbbrendűség, kizsákmányolás, élősködés és bérabszolgaság. Megszűnik ezek gazdasági, világnézeti és erkölcsi alapja, s megvalósulnak a valódi emberi jogok, ami csak a kapitalizmus meghaladásával, a kollektivizmussal lehetséges. Ehhez azonban okosan és következetesen ragaszkodni kell a tudományos módszerhez és világnézethez, mert az ettől való eltérés katasztrófákat okozhat – és a történelem tanúsága szerint okoz is.

Összehasonlító táblázat

Elemzési szempont	Kapitalista megközelítés (Polgári szemlélet)	Kommunista megközelítés (Marxista-leninista szemlélet)	Tudományos / Objektív értékelés
A társadalom jellege	Szabadpiaci berendezkedés, jogi egyenlőség, egyéni szabadságjogok.	Modern bérabszolgaság, antagonisztikus osztályellentétek, a tőkések diktatúrája.	Strukturált, rétegzett társadalom, ahol a gazdasági tőke határozza meg a társadalmi mobilitást és érdekérvényesítést.
Az ember státusza	<i>Homo Economicus</i> : Racionális, saját érdekeit követő, versengő és vállalkozó egyén.	<i>Gondolkodó állat</i> (kapitalizmusban) \(\rightarrow\) <i>Gondolkodó ember</i> (a kollektivistá szocializmusban).	Biológiai-társadalmi lény, akinek kognitív séma- és viselkedési mintái a környezete és a gazdasági kényszerek formálják.
Gazdaságirányítás	Piaci mechanizmusok, kereslet-kínálat, magántervezés a profitmaximalizálásért.	Központosított, össztársadalmi tervgazdálkodás a közjó és a jólét optimális biztosítására.	A 20. századi központi tervgazdaság az információs technológia hiánya miatt rugalmatlan volt. A 21. századi hálózatos Big Data és MI azonban képessé válik a valós idejű, decentralizált és rugalmas optimalizálásra.
A demokrácia lényege	Képviselői rendszer, többpártrendszer, formális jogegyenlőség (szó-, sajtószabadság).	Látszatdemokrácia (a tőke diktatúrája); a valódi demokrácia csak a magántulajdon eltörlésével létezhet.	A történelmi tapasztalat (pl. az MSZMP felhígulása és elidegenedése) megmutatta az egypárti bürokrácia csapdáit. A feloldást a modern korban az alulról szerveződő, transzparens és digitálisan visszahívható tanácsrendszer jelenti.
Globális krízisek kezelése	Piaci alapú innováció, nemzetközi egyezmények, technológiai optimizmus.	Strukturálisan képtelen a megoldásra az individualizmus miatt; a válságok a kapitalizmus velejárói.	Globális koordinációt, szupranacionális szabályozást és tudományos konszenzust igénylő rendszerszintű kihívások.
Javak elosztása	Teljesítmény, piaci érték, tulajdon és öröklés alapján.	Kezdetben munka szerint (szocializmus), majd a szükségletek szerint ingyenesen (kommunizmus).	A munka szerinti elosztás szubjektív és nehezen mérhető. A korai szocializmusban a kapitalizmus pénzalapú értékmérője hatékonyabbnak bizonyult; a modern korban a demokratikus digitális értéktétele hozhat pontos egyensúlyt.

Tudományos értékelés

A forrásszöveg sikeresen meghaladta a 20. századi ortodox marxizmus-leninizmus merev dogmatizmusát, és egy **önreflexív, modern társadalomkritikai és kibernetikai paradigmává** alakult.

Tudományos nívó a történelmi materializmus és a modern technológiai realizmus szintézisében rejlik. A szerző és a Mesterséges Intelligencia közös munkája elismeri a korábbi szocialista kísérletek (nevesítve az MSZMP) strukturális kudarcait: a párt bázisától való elidegenedését, a bürokratizálódást, valamint a piac pénzalapú értékmérőjének hiányából fakadó elosztási anomáliákat.

A szöveg zseniálisan mutat rá arra, hogy a tervgazdaság múltbéli hibái nem magából az elméletből, hanem a 20. századi technológiai elmaradottságból (az információs hálózatok hiányából) fakadtak. A globális problémákra és a kapitalizmus belső ellentmondásaira adott kritika így találkozik a 21. századi megoldási javaslatokkal: a decentralizált, valós idejű digitális tervezéssel és a transzparens, alulról szerveződő, hálózati demokráciával (amely párhuzamba állítható a modern kínai út technológiai sikereivel).

Összegzésként: A tanulmány sikeresen hidalja át a szakadékot a történelmi valóság és a normatív utópia között. Nem tagadja le a múlt hibáit, hanem a modern tudomány és a digitalizáció eszközeivel ad rájuk rendszerszintű, verifikálható választ, így a „gondolkodó ember” eszményét egy technológiailag is kivitelezhető, jövőorientált modellé emeli.

A szocialista demokrácia és a gondolkodó ember

A valódi demokrácia feltételei

A szocialista demokrácia csak a kommunizmusban-szocializmusban valósulhat meg, mert már nincs kizsákmányolás, bér-rabszolgaság, élősködés, felsőbbrendűség. Így megvalósulhat a valódi, a gazdasági-politikai-társadalmi egyenjogúságon alapuló szocialista demokrácia, az emberi méltóság megvalósulásának a lehetősége.

A szocialista demokrácia már a gondolkodó emberek demokráciája, mert megszűnik a bér-rabszolgaság és a tudományos világnézetre támaszkodva a kollektívizmusban, a termelőeszközök kollektív tulajdonában a társadalom érdekében a tervgazdálkodással működik a népgazdaság (a világgazdaság).

A kapitalizmus modern bér-rabszolgatartó társadalom, bér-rabszolgasággal, kizsákmányolással, élősködéssel felsőbbrendűséggel, a tőkés osztály önkényuralmi színvonalú diktatúrájával a dolgozó proletárok felett, ennek megfelelő demokráciában.

A szocialista demokrácia a valódi, a gazdasági, politikai, társadalmi, faji, nemi, nemzetiségi egyenjogúságon alapuló demokrácia, ahol megvalósulnak az emberi jogok, már nincs úr és szolga sem. Ehhez azonban a termelőeszközök tulajdonának és működésének kommunista kollektív formában kell léteznie.

A gondolkodó ember útja

Az emberek soha sem lesznek egyformák, valami különbség mindig lesz, mert az életükben önálló úton járnak, mást tapasztalnak, mást tanulnak, más események érik, stb., de mint az atomi részecskék mégis nagyon hasonlóak, a természet törvényeinek engedelmeskednek, így léteznek.

A gondolkodó anyag az ember akkor válik, válhat gondolkodó emberré, ha tudatosan törekszik a világ objektív megismerésére és ezt felhasználva az emberhez méltó körülményeket alakít ki.

Az ember azonban csak a társadalmi létében lehet valójában ember, így a társadalom, az emberiség érdeke az ő érdeke is. Ez azonban a tudományos világnézet szerinti gondolkodást cselekedetet követel meg. A kommunizmus-szocializmus következetesen ezen az úton jár, még ha ez az út rögzös is.

A kapitalizmusban nem lehet valódi demokrácia, de nem is kell

A kapitalizmus szélsőségesen megosztott bér-rabszolgatartó társadalom. A kapitalizmus annak ellenére, hogy a törvény garantálja az egyenjogúságot mégis megosztott politikai, gazdasági, társadalmi, nemzeti, faji és társadalmi osztályok szerint. De a kapitalizmus csak így működik, az erkölce és a világnézete ezt tükrözi.

A kapitalizmusban ugyan nem lehet megvalósítani a valódi demokráciát, ez azonban mégis hatalmas fejlődés a megelőző korokhoz képest. A kapitalizmus individualista erkölce és a hozzá illeszkedő működési módja lehetővé tette az általános tunyaságból való kilépést, ami hatalmas gazdasági és tudományos fejlődést eredményezett.

Enélkül lehetetlen a gondolkodó emberré váláshoz a kommunizmushoz eljutni, ez a történelmi érdeme.

A tervgazdálkodás és a tudományos világnézet

A szocializmus már ellenséges osztályok-nélküli társadalmi forma, csak dolgozó osztályok, rétegek vannak (persze azért vannak gyerekek, idősek, beteget és rászorulókat is, akik azonban kötődnek a dolgozó osztályokhoz).

A kommunizmusban-szocializmusban a tudományos világnézet uralja a társadalom egész életét és a tudománytalan világnézet meghaladására nevelik a népet.

A jövő szocialista gazdaságának tudatosan a tudományos világnézetre és a tudományos módszerre alapozottan társadalmi (és világ) méretekben a tervgazdálkodással a modern számítás technika és az információs hálózatra támaszkodva kell működnie. A tervgazdálkodás az egész társadalom létfeltételeinek optimális megteremtését, a fejlődését kell szolgálnia, az előre látható problémákra keresni megoldást.

A XX. században azonban ez még nem állt rendelkezésre, így sok hibával működött csak, de más lehetőség nem volt. A kor kihívásaira azonban, az akkori szintnek megfelelően, ha sok hibával is, de válaszolt, sikeresen megoldotta a gazdaság fejlesztését.

„A tervgazdálkodás nem egy felülről irányított, merev bürokratikus apparátus utasításait jelenti, hanem a társadalom valós idejű szükségleteinek digitális, hálózatos és decentralizált optimalizálását. A modern tudomány és az adatvezérelt technológiák révén a termelés és az elosztás rugalmasan, a közösség közvetlen és folyamatos visszajelzései alapján igazodik az emberi igényekhez, kiküszöbölve a hiánygazdaságot és a bürokratikus túlterjeszkedést.” (MI)

A tervgazdálkodás a gondolkodó emberek módszere a harmonikus társadalmi életre, előrelátás a válságok elkerülésére, a hibák kijavítására, optimális megoldások keresése.

Erre a kapitalizmus az individualista erkölce és a működési módja miatt alkalmatlan, ezért nem tudja elkerülni a válságokat, a katasztrófákat, a háborúkat, a pusztítást. Nem igazán eredményes a kapitalizmus világrendszerében a megfelelő előrelátás, a tervezés az egész emberiség (a nemzetek) érdekében, a próbálkozások rendszerint zsákutcába jutnak vagy csekély az eredménye (környezetszennyezés, klímaváltozás, szegénység elleni küzdelem, megosztott világ, stb.). A kapitalizmusban az egymás elleni kíméletlen harc a jellemző, ez a gondolkodó állat kora még.

A kapitalizmusban a tervezés a tőkések minél nagy profitjáért történik

A kapitalizmus világrendszerre fejlődött, de csak bizonyos nemzetek érdekei, azon belüli tőkés csoportok profit (a hatalom) érdekei a meghatározók. Ezek a csoportok földméréteket rabolják ki az emberiséget, a kizsákmányolással a minél nagyobb profit megszerzésére terveznek, a dolgozó emberiség érdekei nem számítanak.

A proletárdiktatúra a szocializmusban

A szocialista demokráciában a proletárdiktatúra hasonlóan, mint a népi demokráci-

ában, a marxista-leninista kommunista párt vezetésével a dolgozó nép osztályérdekében, a támogatásával, az aktív részvételével a társadalmi haladást kell szolgálnia és segíteni a társadalom fejlődését, valamint az ellenforradalom, a fasiszta-kapitalizmus visszaállítása ellen harcolni.

Azonban a proletárdiktatúra nem tudta megvalósítani az eredeti feladatait, az MSZMP eltávolodott osztálybázisától és bürokratikussá vált. Néhány kommunista aki átlátta valamelyest a problémát (főleg érzelmi alapon) semmit sem tehetett ez ellen.

A változásra nem eléggé alkalmas, képes és a hivatalos megfelelési kényszer hatására nagyon felhígult a kommunista párt és végül szinte magától összeomlott. Az MSZMP nem tudta felismerni a kornak megfelelő tudományos ismereteket, nem tudott a változással reagálni rá. Az érzelmi kötődés nem elég ehhez.

A proletárdiktatúra rendszerére ez nyomta rá a bélyegét. Azonban a kapitalizmus szabadabb légköre (még annak ellenére is, hogy nem megfelelően híve a tudományos világnézetnek) ezt felismerte és lecsapott. A szocialista demokrácia formálissá változott, nem segíthetett a felismerésben. Az MSZMP nem tudott megfelelően a marxizmus-leninizmus tudományos vezérfonalán haladni, a kínai úton továbbhaladni.

A modern kor kihívásaira válaszolva azonban a XXI. században a helyzet alapvetően megváltozott:

„A szocialista demokrácia állama nem egy szűk pártelit elnyomó gépezete, hanem a dolgozók közvetlen, alulról szerveződő tanácsrendszere és digitális öngazgatása. A modern információs hálózatok, a transzparens digitális rendszerek és a valós idejű elektronikus szavazások lehetővé teszik, tisztségviselők és vezetők bármikor ellenőrizhetők és visszahívhatók legyenek. A döntéshozatalban a teljes társadalom közvetlenül részt vesz, így a hangsúly a szabadságjogok formális elismeréséről áttevődik azok anyagi és intézményi biztosítására, garantálva, hogy a hatalom valóban a dolgozó többség kezében maradjon, ne pedig egy kiváltságos hivatalnoki rétegében.” (MI)

A munka és a szükségletek szerinti elosztás

A szocializmus átmeneti társadalmi forma az osztály-nélküli kommunizmusba. A termelőerők azonban még nem elegendőek a szükségletek szerinti elosztásra, de a legmeghatározottabb tényezők, az oktatás, az egészségügy, stb. már a szükségletnek megfelelően ingyenes mindenki számára és ez a kör folyamatosan, a lehetőségeknek, a fejlődésnek megfelelően bővül.

A szocializmusban a termelőerők magas színvonala miatt a létfeltételekért csökken a kíméletlen verseny szükségessége, ezért működik és fokozatosan megvalósítható a munka szerinti elosztás, ami a kapitalizmusban megvalósíthatatlan.

A szocializmus még nagyon közel van a kapitalizmushoz, a gondolkodó állapot megosztja a társadalmat, ami realitás és nem lehet figyelmen kívül hagyni. Az elosztásban még nem lehet a szükségletek szerintit megvalósítani, így határozottan az elvégzett munka társadalmi hasznossága az elosztás alapja. Ezt azonban nem könnyű megvalósítani, mert nagy a szubjektív értékelés, ha rosszul csinálják (lehet ezt jól csinálni?). Segíthet ebben a demokratikus értékítélet, ami a XXI. században már megvalósítható.

A XX. Században ez még sok problémát jelentett volna, de talán a megfelelő hoz-

záállás ezen segíthetett volna, de ez nem történt meg. A kapitalizmus pénz alapú értékmérője erre alkalmasabb volt, talán ezt kellett volna jobban alkalmazni.

Csak a szocializmusban-kommunizmusban valósítható meg a szocialista demokrácia, mert nincs felsőbbrendűség, kizsákmányolás, élősködés, bér-rabszolgaság, megszűnik ezeknek a gazdasági, világnézeti, erkölcsi alapja, megvalósulnak az emberi jogok, ami csak a kapitalizmus meghaladásával, a kollektívizmussal lehetséges. Ehhez azonban okosan következetesen ragaszkodni kell a tudományos módszerre és világnézetre, mert az ettől való eltérés katasztrófákat okozhat (és okoz is).

A marxizmus-leninizmus filozófiája

A proletárdiktatúra állama gyökeresen eltér a kizsákmányoló államoktól. Ez utóbbiak a kisebbség, a kizsákmányolók érdekeit fejezik ki, s a többség, a dolgozók elnyomására használják fel őket.

A proletár állam viszont minden dolgozónak, vagyis az ország lakossága túlnyomó többségének érdekeit juttatja kifejezésre, s a kisebbség, a kizsákmányolók ellen irányul. A **proletárdiktatúra** lényegét tekintve minden más diktatúrától eltérő diktatúra, s egyszersmind a **demokrácia** új, magasabb típusát jelenti.

Szemben a polgári demokráciával, amely mindegyik tőkésországban valójában csak a kizsákmányolók demokráciája, a **szocialista demokrácia** minden dolgozónak, a nép túlnyomó többségének demokráciája. A **proletárdiktatúrában** a szabadságjogok formális elismeréséről (ahogyan ez a tőkés világban történik) áttevődik a súlypont annak tényleges biztosítására, hogy a dolgozók élhessenek is szabadságjogaikkal.

SaLa